

Vår saksbehandler
Gunnbjørg Kindem, tlf. 33 41 27 42

26 MAI 2009

Dokument dato
25.05.2009Deres dato
29.04.2009Vår referanse
2009/2781/KIGUDeres referanse
200901876 RBA-K JFNArkivkode
008Justis- og politidepartementet
Att. Solfrid Storsveen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
26 MAI 2009	
SAKSNR.:	200901876
AVD/KONT/BEH	RBA RBAK JFN
DOK.NR. 9	ARKIVKODE: 302

Revidert forskrift om konsekvensutredninger - høring

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til Justisdepartementets brev av 29. april 2009 hvor DSB bes om kommentarer til revidert forskrift om konsekvensutredninger.

DSB støtter Miljøverndepartementets forslag til revidert forskrift om konsekvensutredninger. Vi er positive til at krav om risiko- og sårbarhetsanalyser i utbyggingsplaner inngår i arbeidet med konsekvensutredninger, og er særlig tilfreds med at risiko for alvorlige ulykker, ståling, skred og flom er tatt inn som selvstendig vurderingskriterium under § 4.

Hensynet til miljø og samfunn

I § 1 fremgår det at formålet med bestemmelsen om konsekvensutredninger er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning.

DSB savner imidlertid en utdyping av hva som menes med "miljø og samfunn" slik det fremgår i Ot.prp. nr. 32 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plandelen). I merknader til § 14 -1 er det gitt en generell beskrivelse av hva som menes med "samfunn" som vi mener med fordel også kan komme til uttrykk i MDs notat til revidert KU-forskrift: "Begrepet samfunn dekker også tema som befolkningens helse, sosiale forhold samfunnssikkerhet og konsekvenser for samisk natur- og kulturgrunnlag".

Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse

I punkt 1.3.2 i kommentardelen fremgår det at kravet til samfunnssikkerhet og risiko og sårbarhetsanalyser (ROS) gjelder for alle planer etter plan- og bygningsloven. DSB støtter en slik kobling, men mener det er nødvendig med en nærmere forklaring. Arbeidet med å fremme samfunnssikkerhet innebærer en ambisjon om lavere risiko og sårbarhet i samfunnet, mens ROS er en metode for å identifisere risiko og sårbarhet. Planer etter plan- og bygningsloven skal fremme hensynet til samfunnssikkerhet, mens kravet til risiko- og sårbarhetsanalyser kun gjelder utbyggingsplaner og retter seg spesielt mot å forhindre at det gjennom arealdisponeringer skaper særlig risiko. Slik vi ser det, stilles det ikke krav om ROS i kommunal planstrategi eller kommuneplanens samfunnsdel i plan- og bygningsloven, imidlertid skal hensynet til samfunnssikkerhet også fremmes i disse plantypene.

Justisdepartementet har imidlertid fremmet forslag til endring i sivilforsvarsloven om innføring av kommunal beredskapsplikt (Ot.prp. nr. 61 (2008-2009)). Her stilles det krav om helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen som grunnlag for planprosesser som skal fremme samfunnssikkerhet, herunder planer etter plan- og bygningsloven. Innstillingen fra Stortingets forsvarskomiteé er ventet 28. mai 2009.

Risiko for alvorlige ulykker, ståling, skred og flom

DSB støtter endringen i beskrivelsen av kriterier for konsekvensutredninger slik at risiko for alvorlig ulykke, stråling, skred og flom nå fremstår som eget punkt.

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
Hovedkontor
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Org.nr.
974 760 983
Hovedkontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Punktet tar generelt høyde for risiko for alvorlige ulykker og spesielt for naturfarer som skred og flom. DSB mener det kan være nødvendig å presisere at risiko for alvorlige ulykker også kan være relatert til klimaendringer og virksomheter.

KU-forskriftens relasjon til farlig stoff

Slik DSB forstår det, omfatter forslaget til ny konsekvensutredningsforskrift planer og tiltak etter både plan og bygningsloven og sektorlover.

Brann- og eksplosjonsvernloven ble endret i 2002, og den presiserer at det rundt virksomhet som håndterer farlige stoffer kan være behov for å etablere arealmessige begrensninger dersom akseptabelt sikkerhetsnivå i forhold til omgivelsene og tredjeperson ikke kan ivaretas på annen måte. Loven presiserer at de arealmessige begrensninger som er nødvendig å foreta rundt anlegg eller virksomhet som håndterer farlige stoffer skal etableres i henhold til plan- og bygningslovens system. DSB antar at plan- og bygningslovens kapittel 14 også omfatter etablering av virksomhet som fordrer båndlegging av areal rundt virksomhet som skal håndtere farlige stoffer.

Når konsekvensutredningsforskriften nå endres, er DSB av den oppfatning at brann- og eksplosjonsvernlovens plankrav må synliggjøres bedre i vedlegg I og II. Vedleggene slik de fremstår, er i stor grad en videreføring av eksisterende forskrift, og må etter DSBs vurdering oppdateres bl.a. på bakgrunn av at brann- og eksplosjonsvernloven er endret siden forrige forskrift ble vedtatt.

Kommentarer til Vedlegg I:

Vedlegg I lister opp aktivitet med håndtering av farlige stoffer som også omfattes av brann- og eksplosjonsvernloven. Dette gjelder for eksempel kategoriene 4 tom. 9.

For at dette skal komme klarere frem i Vedlegg I og II foreslår DSB at det i stedet for å gjøres endringer i kategoriene 4 tom 9, etableres to nye kategorier Bygg og anlegg i Vedlegg I. Disse kategoriene er:

A. Tiltak og oppfangingskriterier	B. Ansvarlig Myndighet og lov(er) behandlingen skal knyttes opp til
<ul style="list-style-type: none">Virksomhet som skal ha samtykke eller tillatelse etter brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter, med unntak av eksplosivlagre som ikke er omfattet av storulykkeforskriften	Planmyndigheten. Plan etter plan- og bygningsloven Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Brann- og eksplosjonsvernloven
<ul style="list-style-type: none">Virksomhet som håndterer farlige kjemikalier og som omfattes av storulykkeforskriftens bestemmelser	Planmyndigheten. Plan etter plan- og bygningsloven Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Storulykkeforskriften og Seveso II-direktivet

Vi vil som en konsekvens av dette også foreslå at underpunktet fremstilling av sprengstoff tas ut av kategori 6, da dette dekkes av de nye kategoriene.

Til Vedlegg I kategori 37 vil vi kommentere at rørledninger som transporterer brannfarlig væske eller gass på land, omfattes av brann- og eksplosjonsvernloven, med DSB som myndighet.

Kommentarer til Vedlegg II:

Når det gjelder vedlegg II, vil vi kommentere generelt at det i kolonne B for alle kategorier må fremkomme både ansvarlig myndighet og hvilken lov behandlingen skal knyttes til. For enkelte kategorier mangler en av disse elementene slik Vedlegg II er utformet.

Også for Vedlegg II ser DSB behov for at det etableres en ny kategori: Industri, bygg og anlegg mm.
Denne kategorien er:

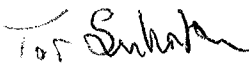
C. Tiltak og oppfangingskriterier	D. Ansvarlig Myndighet og lov(er) behandlingen skal knyttes opp til
<ul style="list-style-type: none">• Eksplosivlagre som ikke er omfattet av Vedlegg I (oppbevarer mindre enn 10000 kilo eksplosiver)	Planmyndigheten. Plan etter plan- og bygningsloven Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Brann- og eksplosjonsvernloven

Ellers synes det som om kategori 16 kan utgå, da denne allerede er dekket under ulike kategorier i Vedlegg I. Dersom den ikke fjernes vil vi be om at DSB og brann og eksplosjonsvernloven settes opp i kolonne B. For kategori 29 gjelder samme kommentar som for Vedlegg I kategori 37: Rørledninger på land for transport av olje, gass og andre brannfarlige kjemikalier, omfattes også av brann- og eksplosjonsvernloven, med DSB som myndighet.

Avslutningsvis vil vi bemerke at når det gjelder virksomhet som omfattes av storulykkeforskriften har Norge særskilte forpliktelser i forhold til arealplanlegging. Storulykkeforskriften omfatter krav til virksomheter som håndterer så store mengder farlige kjemikalier at de kan forårsake en storulykke, og er basert på EUs Seveso II-direktiv. Dette direktivet setter også krav til at norske myndigheter skal ha særskilt kontroll med arealplanleggingen nær slike anlegg og sørge for at det blir tatt langsiktige hensyn i arealplanleggingen som sikrer at 3. person utsettes for minst mulig risiko. DSB erfarer at det skjer planarbeid i omgivelsene rundt anlegg som håndterer farlige stoffer hvor det ikke tas hensyn til dette. DSB erfarer også at DSB som myndighet ikke blir konsultert eller tatt med i planprosessen i saker som direkte angår anlegg som håndterer farlige stoffer. Det er mulig den ufullstendige utformingen av vedlegg I og II er årsaken til dette. Det er derfor viktig at disse vedleggene endres.

Slik DSB forstår det, innebærer de forslag til endringer som vi her kommer med, at DSB også vil være ansvarlig myndighet i tilfeller der det utarbeides reguleringsplan for tiltaket etter plan- og bygningsloven. Ansvarlig myndighet skal i slike tilfeller legge til rette for at behandling etter sektorlovene så langt som mulig blir samordnet med behandlingen etter planbestemmelsene i plan- og bygningsloven. DSB vil sørge for å etablere nødvendige interne retningslinjer for å sørge for en tilfredsstillende ivaretagelse av dette ansvaret.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Avdeling for forebygging og elsikkerhet

Tor Suhrke
avdelingsdirektør

Kari Jensen
avdelingsleder